

20160020115

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 41 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2016 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 209/15), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 5.1.2016 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЕДУКАЦИЈА НА ЛЕКАРИ И МЕДИЦИНСКИ ПЕРСОНАЛ ЗА 2016 ГОДИНА

1. ВОВЕД

Министерството за здравство, за работа со новата медицинска опрема за дијагнос-тика и лекување која ја набави за потребите на јавните здравствени установи во Република Македонија, за стручните лица кои директно ќе работат со постојната опрема организира стручно оспособување и усовршување како во земјава, така и во странство. Целта на министерството е оптимална искористеност на опремата, зголемување на квалитетот на здравствените услуги и пред се инвестирање во она што е најважно, а тоа е едуциран и оспособен медицински кадар.

Заложбата на Министерството за здравство е и професионалното усовршување, односно специјализацијата на медицинскиот кадар која долгорочно го подигнува квалитетот на здравствените услуги во државата. На оваа област Министерството за здравство се фокусираше на недоволниот број на специјализации кој беше повеќегодишен проблем со кој се соочуваше здравствениот систем, така што дел од докторите воопшто немаа можност да бидат упатени на специјализација или повеќе години чекаа за истата. Токму затоа, се обезбедуваат што е можно поголем број специјализации за македонските доктори, имајќи предвид дека нивната специјализација овозможува и поголема достапност до специјалистички услуги за граѓаните, како и подобра искористеност на медицинската опрема.

Со цел стекнување на најнови знаења и примена на најсовремени техники на лекување, подигнување на нивото на стручно знаење и унапредување на квалитетот на здравствените услуги во сите облици на здравствена заштита во секојдневната пракса, како и продуцирање на нови стручни лица во државата, Министерството за здравство ангажира врвни странски лекари, еминентни медицински професионалци од најразлични области од медицината.

Со Програмата за едукација на лекари и медицински персонал за 2016 година се опфатени:

I. ЕДУКАЦИЈА НА ЛЕКАРИ И МЕДИЦИНСКИ ПЕРСОНАЛ ЗА 2016 ГОДИНА

Програмата е изготвена согласно искажаните потреби за едукација на лекари и медицински персонал од здравствени установи во Република Македонија.

Со оваа програма се опфатени потребите од едукација на лекари и медицински персонал за 2016 година, со цел продлабочување на постојните знаења и стекнување на нови во дијагностиката и лекувањето, со опфаќање на хируршките, интернистичките дејности, стоматологијата и фармацијата, и тоа:

1. Ортопедија и трауматологија
2. Урологија
3. Абдоминална хирургија
4. Кардиохирургија
5. Неонатална кардиохирургија
6. Торакална и васкуларна хирургија

7. Неврохирургија
8. Анестезија и интензивно лекување
9. Пластична и реконструктивна хирургија
10. Гинекологија и акушерство
11. Хематологија
12. Педијатрија
13. Физикална медицина
14. Офталмологија
15. Микробиолошка дијагностика
16. Интерна медицина (кардиологија, нефрологија, пулмологија, гастроентерохепатологија)
17. Оториноларингологија
18. Психијатрија
19. Неврологија
20. Ендокринологија
21. Дерматологија
22. Радиодијагностика
23. Клиничка биохемија
24. Инфективни болести
25. Фармакологија
26. Патологија
27. Радиотерапија и онкологија
28. Молекуларна биологија
29. Максилофацијална хирургија
30. Нуклеарна медицина
31. Кардиологија
32. Стоматологија
33. Фармација
34. Симулациски Центар
35. Пет центар
36. Традиционална кинеска медицина и други
  - Во трауматологија и ортопедија се опфатени процедурите: хирургија на шака, хирургија на рбетен столб, артроскопија на колено, артроскопија на рамо, траума на рбетен столб и др.
  - Во урологија - лапараскопија на уринарен тракт, TUR на простата, ендурологија, лапараскопска урологија, ендоскопска урологија TUR и др.
  - Во абдоминална хирургија - базична лапараскопија, онколошка хирургија, лапараскопска хирургија (колон, холециста), колоректална хирургија, лимфаденектомија при карцином на колон и др.
  - Во торакална и васкуларна хирургија - хирургија на дојка (карциноми), лимфна биопсија кај карцином на дојка и др.
  - Во неврохирургијата - ендоваскуларен третман на васкуларните аномалии на мозочните крвни садови, преоперативен неуро-мониторинг, васкуларна неврохирургија и др.
  - Во анестезиологија, реанимација и интензивно лекување - регионални блокови, третман на болка, палијативна нега, епидурална анестезија во обстетрија, третман на хронична болка, анестезија за артроскопски процедури, ЕХО за поставување на ЦВК, анестезиологија за лапараскопска хирургија на колон и др.
  - Во пластична и реконструктивна хирургија - пластична и реконструктивна хирургија и др.

- Во кардиохирургија – дијагноза, операции, пред- и пост-оперативна нега на пациенти со срцеви заболувања и др.

- Во неонатална кардиохирургија – дијагноза, операции, пред- и пост-оперативна нега на педијатриски пациенти со срцеви заболувања и др.

- Во гинекологија и акушерство – откривање на малформации на плодот со 4D Ехо апарат, гинеколошка лапараскопија, лапараскопска хистеректомија, 4D Ехо метода и др.

- Во хематологија - проточна цитометрија, трансплантација на хематопоетски матични клетки и др.

- Во педијатрија - дијагностика и лекување на акутни леукемии, трансплантација, акутни и касни компликации од третман на акутни леукемии, дијагноза и терапија на солиднитумори, дијагностички методи во област на миелопластичен Су и анемични Су, изведување на SIT специфична имунотерапија, неонатологија, пулмоалергологија, ехо на срце и др.

- Во физикална медицина – ласеротерапија, ЕХО на меки ткива, лимфна дренажа и др.

- Во офталмологија – фако хирургија на катаракта, витректомија, кера-топластика, ласер фотокоагулација, ЕХО на око А и В скен, компјутерска периметрија, фако метода и ехосонографија, Аргон ласер и Јаг ласер, индиректна офталмологија, ендокринолошка офталмологија и др.

- Во микробиолошка дијагностика – молекуларна дијагностика за ХЦВ и др.

- Во интерна медицина - EUS-ендоскопски ултразвук за дигестивен тракт, трансезофагеална ехокардиографија, бронхоскопија со EBUS, ЕХО доплер на периферни крвни садови, терапија на сангвинантни крваречки лезии на гастроинтестинален пат, алергологија – дијагностика, ехо на бели дробови, фибербронхоскопија со термокаутер (поставување на стент и агрон плазма), електрофизиолошко иследување и аблација при постоење на акцесорни патишта, коморни тахикардии и атријална фибрилација и др.

- Во оториноларингологија – рана детекција на фаринголарингеални карциноми и хирургија на истите, пластика на лице, ласер хирургија во ОРЛ, радикални блок дисекции на врат, FESS хирургија и др.

- Во неврологија и психијатрија – сонотромболиза, механичка тромболиза, ЕМГ, ЕП, МЕР, употреба на DUODOPA препарат за континуирана гастроинтестинална апликација, цереброваскуларни болести, генетски испитувања на епилепсии, прехируршка евалуација на епилепсии, полисомнографија, електроконвулзивна терапија, детско и адолесцентно ментално здравје, неуромониторинг *invaziv/noninvaziv*, тромболиза + сонотромболиза и др.

- Во ендокринологија – денситометрија (DXA) на коска и дебелина, пункциона биопсија на тироидна жлезда, неурохормони, дијабет и др.

- Во дерматологија – дерматохирургија, хистопатологија, трихологија, актинотерапија, дермоскопија, склерозација на вени со пена и др.

- Во радиодијагностика – КТ ангиографија, неурорадиологија, мускулоскелетна радиологија, интервентни процедури и др.

- Во клиничка биохемија – PCR техника за детекција и генотипизација на вируси, PCR техника за анализа на DNA/RNA и др.

- Во инфективни болести - анализа на пнеумослајд, фиброскен и др.

- Во фармакологија – стандардни процедури на предапликативна подготовка на цитотоксични лекови и др.

- Во стоматологија – ортодонција, детска стоматологија, орална хирургија, пародонтологија, фиксна и мобилна протетика, ресторативна стоматологија и ендодонција и др.

Имајќи го во предвид фактот дека за подобрување на здравствената заштита на граѓаните по направената анализа потребно е да се додадат и следните нови методи за кои има потреба од едукација:

Реден број	Вид на метода	Јавна здравствена установа	Година на реализација на обуката
1	Полисомнографија кај деца	Институт по белодробни заболувања кај децата - Козле, Скопје	2016
2	Логопедска терапија на пациенти со Dg.Rhinolalia со помош на The Oral and Nasal Listener	ЈЗУ Завод за рехабилитација на слух, говор и глас - Скопје	2016
3	Трансуретрална ресекција на простата и на мочен меур	ЈЗУ Општа Болница Куманово	2016
4	Електростимулација на карлично дно (FES И AMFES)	ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство	2016
5	Тестирање на генотипска резистенција на ХИВ	ЈЗУ Универзитетска клиника за инфективни болести и фебрилни состојби	2016
6	ЕЛИСА метода за одредување антитела во ликвор	ЈЗУ Универзитетска клиника за неврологија - Скопје	2016
7	FAT GRAFTING	ЈЗУ Универзитетска клиника по хируршки болести Св.Наум Охридски Скопје	2016
8	Методи на работа со деца со ADHD, психомоторна реедукација и релаксација, Неурофидбек (Neurofeedback) и биофидбек	ЈЗУ Универзитетска клиника за психијатрија - Скопје	2016
9	Доплер на ренални артерии	ЈЗУ ГОБ 8ми септември	2016
10	Метода за посебна вентилација за критично болни и оперирани пациенти	ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести	2016
11	Компјутерска томографија	ЈЗУ Здравствен дом Скопје	2016
12	Кератопластика	ЈЗУ Универзитетска клиника за очни болести	2016
13	Флоуцитометрија	ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести	2016
14	Одредување на SENTINEL NODE	ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство	2016
15	Тотална оклузија на грлото на матката	ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство	2016
16	Лапароскопски вештини	ЈЗУ Општа Болница Кавадарци	2016
17	Говорни параметри, говорен интензитет, респирација, гласовен интензитет, велофарингеално затворање, јазично -палатален контакт кај пациенти со Aphonia и Dysphonia	ЈЗУ Завод за рехабилитација на слух, говор и глас - Скопје	2016
18	Интервентна ендоскопија	ЈЗУ Клиничка болница Тетово	2016

Во 2016 година во план е започнување на **напредни фокусирани обуки** во следните области:

1. **Хирургија на рамо и колено**, ќе се едуцираат доктори од Универзитетска клиника за ТОАРИЛУЦ ОЕ Ортопедија и ОЕ Трауматологија, „ГОб 8-ми Септември“ и Специјална болница за ортопедија и трауматологија „Св.Еразмо“ - Охрид

2. **Офталмологија** ќе се едуцираат доктори од Универзитетска клиника за очни болести и „ГОб 8-ми Септември“

3. **Дигестивна хирургија** ќе се едуцираат доктори од Универзитетска клиника за дигестивна хирургија, ГОб „8-ми Септември“ и Универзитетска клиника по хируршки болести „Св. Наум Охридски“ - Скопје

4. **Ендокринохирургија** ќе се едуцираат доктори од Универзитетска клиника за ендокринологија и ГОб „8-ми Септември“

5. **Неврологија и неврохирургија** ќе се едуцираат доктори, невролози од Универзитетска клиника за неврологија и неврохирургија од Универзитетска клиника за неврохирургија

6. **Неонатологија** ќе се едуцираат доктори од Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство и Универзитетска клиника за детски болести

За овие шест области ќе се спроведат обуки во Европа (Австрија, Германија, Италија и др.), Канада, САД и Јапонија.

Обуката за хируршките операции е предвидена да биде со времетраење од шест месеци до една година. Првиот месец треба да работат на кадавер, симулатор или животни како би се здобил со теоретска подготовка, потоа да биде прв асистент и последните шест месеци да биде главен хирург.

II. СПЕЦИЈАЛИЗАЦИИ, СУПСПЕЦИЈАЛИЗАЦИИ И ДОКТОРСКИ СТУДИИ НА ЛЕКАРИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО СТРАНСТВО

Покрај едукациите на лекари и останатиот медицински персонал од Република Македонија во странство, со оваа програма опфатени се и специјализациите, супспецијализациите и докторските студии на лекари од Република Македонија во странство.

Здравствените работници и здравствените соработници, вработени во ЈЗУ, кои специјализираат/супспецијализираат надвор од Република Македонија, Министерството за здравство ги покрива сите трошоци. Се признаваат трошоци за школарина за специјализација/супспецијализација (по доставена фактура), надомест за полагање на специјалистички испит (по доставена фактура), надомест за нострификација на диплома и други потребни документи, надомест за здравствено осигурување, работна виза/виза за школување/престој, месечен надомест за престој во висина од 500 (петстотини) евра, надомест за сместување во износ не поголем од 600 (шестотини) евра месечно, надоместок за превоз во висина на цената на еден повратен автобуски/авионски билет од и до местото каде што се обавува специјализацијата еднаш годишно за текот на времетраењето на специјализацијата и за дополнителни трошоци кои произлегуваат од законските прописи од земјата каде се обавува специјализацијата со доставување на соодветен документ.

III. АНГАЖИРАЊЕ НА СТРУЧНИ МЕДИЦИНСКИ ЛИЦА ОД СТРАНСТВО

Со оваа програма се опфатени трошоците кои произлегуваат од ангажирањето на стручни медицински лица кои доаѓаат од еминентни центри од странство во текот на 2016 година со цел едукации/тренинзи/обука на медицинскиот кадар во јавните здравствени установи во Република Македонија.

IV. ЕДУКАЦИИ ВО УСТАНОВАТА МЕДИЦИНСКИ СИМУЛАЦИСКИ ЦЕНТАР СКОПЈЕ

Со оваа програма се опфатени и едукации кои се реализираат во установата Медицински симулациски центар Скопје, кои се наменети за стекнување практични вештини неопходни за стекнување на називот доктор на медицина, дел од процесот на полагање на практичниот дел од стручниот испит, дел од процесот на стекнување на практични вештини за стекнување со стручно звање специјалист и супспецијалист, дел од полагањето на практичниот дел на специјалистичкиот и супспецијалистичкиот испит и дел од процесот на продолжување на лиценца на докторите на медицина. Средствата ќе се исплаќаат периодично, согласно потребата и динамиката на реализација на едукациите. Установата Медицински симулациски центар Скопје до Министерството за здравство ќе доставува месечни и/или периодични извештаи за сите едукации извршени во периодот за којшто се известува.

2. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Средствата за реализација на активностите предвидени со оваа програма се предвидени за:

- трошоци за обука (надоместок за едукацијата или котизација по доставена фактура или слично),
- надомест на трошоците за превоз (автомобил – признавање на трошокот во висина на автобуска карта, автобус, воз или авион до и од местото на обука,
- сместување во местото на обука,
- месечен надомест за престој по лице за времетраењето на обуката за лицата кои ќе заминат на обука во надлежна институција од областа на здравството во странство е во износ од 500 (петстотини) евра, освен за лицата кои ќе заминат во Република Франција и Обединетото Кралство кој е во износ од 800 (осумстотини) евра по лице и за лицата кои ќе заминат на двегодишна субспецијализација во Универзитетската болница во Кембриџ, Обединето Кралство, кој е во износ од 1.500 (илјада и петстотини) евра по лице,
- трошоци за школарина за специјализација/супспецијализација во странство (по доставена фактура) на здравствените работници и здравствените соработници кои се вработени во ЈЗУ,
- надомест за полагање на специјалистички испит за специјализација /супспецијализација во странство на здравствените работници и здравствените соработници кои се вработени во ЈЗУ (по доставена фактура),
- надомест за нострификација на диплома и други потребни документи за здравствените работници и здравствените соработници кои се вработени во ЈЗУ кои специјализираат/супспецијализираат во странство,
- надомест за здравствено осигурување, работна виза/виза за школување/престој за здравствените работници и здравствените соработници кои се вработени во ЈЗУ кои специјализираат/супспецијализираат во странство,
- дополнителни трошоци кои произлегуваат од законските прописи од земјата каде се обавува специјализацијата/супспецијализацијата со доставување на соодветен документ,
- средства наменети за објавување на трудови во научно списание со импакт фактор на доктор на медицина, доктор на стоматологија или фармацевт на терцијарно ниво кој е должен да објави најмалку еден труд во научно списание со импакт фактор или да биде носител или координатор на национален, регионален или меѓународен научноистражувачки проект на секои десет години по истекот на периодот на мониторинг од членот 179-а став (1) од Законот за здравствена заштита,
- трошоци поврзани со ангажирање на странски доктори/тимови од еминентни медицински центри од странство и тоа: трошоци за пат, сместување и надоместок за извршената едукација,

- трошоци за едукации кои се реализираат во установата Медицински симулациски центар Скопје после доставени месечни и/или периодични извештаи за сите едукации извршени во периодот.

Програмата за едукација на лекари и медицински персонал ги опфаќа и дополнителните трошоци кои произлегуваат од едукацијата на лекари и други здравствени работници и соработници од Република Македонија во странство, напреднитефокусирани обуки, трошоци за специјализаици/супспецијализации во странство, ангажирање на странски доктори/тимови со цел едуцирање на нашите доктори и медицинскиот кадар, како и едукациите кои се обавуваат во Медицинскиот симулациски центар Скопје.

Програмата ќе се реализира во обем и содржина на средствата одобрени од Буџетот на Република Македонија за 2016 година, во висина од 40.000.000,00 денари и 40.000.000,00 денари кои се обезбедени од буџетот за самофинансирачки активности на Министерството за здравство, вкупно 80.000.000,00 денари .

3. ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-12868/1-15
5 јануари 2016 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.